

7. bekkur samfélagsgreinar

Kennarar: Björn Lúðvíksson; Jóna Björg Sætran

Lýsing

Samfélagsgreinar samanstanda af sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði og trúarbragðafræði. Í lotunni er m.a. lögð áhersla á að efla skilning nemenda á umhverfi, menningu, auðlindum og sögu. Hæfniviðmið samfélagsgreina tengjast grunnþáttum menntunar og er skipt í þrjá flokka, þ.e. reynsluheim, hugarheim og félagsheim. Unnið verður eftir hæfniviðmiðum fyrir 5.-7. bekk í aðalnámskrá grunnskóla, 2013. Á grundvelli þeirra hæfniviðmiða eru kennsluaðferðir, námsefni og matsaðferðir valdar.

Markmið

Samfélagsgreinum er ætlað að hjálpa nemendum að bregðast við áskorunum úr umhverfinu og nærsamfélaginu í krafti skynsemi sinnar og gera þeim grein fyrir eigin ábyrgð á þeim leiðum, sem hver og einn velur sér, til þess að fóta sig í félagi við annað fólk og umhverfi. Samfélagsgreinum er ætlað að efla skilning nemenda á ákveðnum grundvallargæðum mannlegs lífs og skiptingu þeirra, með því að útskýra hvernig þessi gæði leiða til margvíslegra skyldna, réttinda og gilda, sem órofa hluti af félagslegum og siðferðilegum veruleika okkar. Dæmi um slík gæði eru réttlæti, þekking, frelsi, vinátta, virðing og ábyrgð. Menntagildi samfélagsgreina felst í því að þroska hæfni nemenda til að eiga í innihaldsríkum samskiptum við aðra. Þessi hæfni á sér þrjár rætur: 1) í tengslum við aðra sem þegar eru mótuð, svo sem innan fjölskyldunnar; 2) í tengslum við sjálfa(n) sig; 3) í myndun nýrra tengsla við aðra við breytilegar aðstæður hvers félagslífs.

Námsefni

Sögueyjan og Evrópa bæði lesbók og verkefnabók.

Verkefni frá kennara.

Kennsluaðferðir

Kennarar munu nota fjölbreyttar kennsluaðferðir: Fyrirlestur, sýnikennsla, vettvangsferð, kennslubókarkennsla, námsleikir, samræðuaðferð, spurnaraðferð, þrautalausnir, leitaraðferðir, kannanir, hópavinnubrögð, hugarflug svo eitthvað sé nefnt.

Námsmat

Námsmat verður með ýmsum hætti meðal annars: verkefni, símat, virkni, heimaverkefni og hópavinna.

Íslenska fyrir 5.-7.bekk - Talað mál, hlustun og áhorf

- Nýtt sér myndefni og rafrænt efni á gagnrýninn hátt.

Íslenska fyrir 5.-7.bekk - Lestur og bókmenntir

- Aflað upplýsinga úr bókum og fjölbreyttu rafrænu efni, unnið úr þeim og nýtt við lausn verkefna, lagt nokkurt mat á gildi og trúverðugleika upplýsinga.
- Greint og fjallað um aðalatriði í texta og helstu efnisorð og notað mismunandi aðferðir við lestur og skilning á texta.

Íslenska fyrir 5.-7.bekk - Ritun

- Skrifað texta á tölvu og beitt nokkrum aðgerðum í ritvinnslu, vísað til heimilda skrifað texta með ákveðinn lesanda í huga, á blað eða tölvu.

Samfélagsgreinar fyrir 5.-7. bekk

- **Framvinda**
- **Hæfnieinkunn (tákn)**
- **Hæfnieinkunn (A-D)**

Samfélagsgreinar fyrir 5.-7. bekk - Reynsluheimur – Umhverfi, samfélag, saga, menning: Hæfni nemenda til að skilja veruleikann

- Notað mikilvæg hugtök til að fjalla um menningar- og samfélagsmálefni.
- Rætt á upplýstan hátt um tímabil, atburði og persónur, sem vísað er til í þjóðfélagsumræðu.
- Greint samhengi heimabyggðar við umhverfi, sögu, menningu og félagsstarf.
- Metið heimildir og ólík sjónarhorn í umfjöllun um sögu og samtíð.
- Dregið upp mynd af afmörkuðum efnisþáttum stórrar og smárrar sögu, nálægrar eða fjarlægrar.
- Lýst nokkrum einkennum lýðræðislegra samfélagshátta.
- Fylgt ferli orsaka og afleiðinga af gerðum manna og bent á leiðir til úrbóta.
- Aflað sér, metið og hagnýtt upplýsingar um menningar og samfélagsmálefni í margvíslegum gögnum og miðlum.

- Notað kort og gröf til að afla sér upplýsinga.
- Velt fyrir sér ýmsum þáttum sem sagan hefur mótast af, svo sem umhverfi, samfélagsskipulagi og þjóðfélagsshreyfingum.
- Greint hvernig sagan birtist í textum og munum, hefðum og minningum.

Samfélagsgreinar fyrir 5.-7. bekk - Hugarheimur- Sjálfsmynd: Hæfni nemenda til að átta sig á sjálfum sér og öðrum

- Lýst sjálfum sér og tekið dæmi um þætti sem hafa áhrif á sjálfsmynd hans, svo sem úr nærsamfélagi, umhverfi og menningu.
- Sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn á völdum stöðum og tímum.
- Sett sér markmið og gert áætlanir við fjölbreytt viðfangsefni.

Samfélagsgreinar fyrir 5.-7. bekk - Félagshættur - Samskipti: Hæfni nemenda til að mynda og þróa tengsl sín við aðra

- Tekið þátt í lýðræðislegu samstarfi og samræðu.
- Nefnt dæmi um gildi jafnréttis og mannréttinda í samfélaginu og rætt áhrif staðalímýnda.
- Rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar leikreglur með öðrum.
- Borið kennsl á ólíkan bakgrunn fólks og virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátta.
- Sýnt sanngirni, sjálfstraust og virðingu í samskiptum og samvinnu við aðra.
- Metið og brugðist við ólíkum skoðunum og upplýsingum á fordómalausán hátt.
- Tjáð þekkingu sína og viðhorf með fjölbreyttum hætti, einn sér og í samstarfi við aðra.
- Rætt um eigin athafnir og afleiðingar þeirra.
- Sýnt samferðafólki sínu tillitssemi og umhyggju.

Upplýsinga- og tæknimennt fyrir 5.-7. bekk - Vinnulag og vinnubrögð

- Nýtt rafrænt námsefni á ýmsu formi í tengslum við vinnutækni, vinnulag og annað nám.

Upplýsinga- og tæknimennt fyrir 5.-7.bekk - Upplýsingaöflun og úrvinnsla

- Nýtt fjölbreyttar leiðir og leitarvélar við markvissa öflun upplýsinga við hæfi.
- Unnið með heimildir og sett fram einfalda heimildaskrá.
- Nýtt hugbúnað og forrit við einfalda uppbyggingu og uppsetningu ritsmíða.
- Verið gagnrýninn á gæði ýmissa upplýsinga.